PARAENESIS AMORIS

EPITHALAMIVM

FRANCISCI SACCI RHEGYNI

IN NVPTIAS

D. THADDAEI BARBERINI.

ET

D. ANNAE COLVMNAE.

AD

D. IOANNEM COLVMNAM.

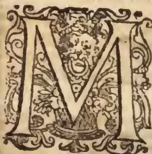
ROMAE, Apud Iacobum Mascardum. MDCXXVII.

SVPERIORVM PERMISSV.

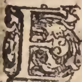
Illustrissimo, & Excellentissimo

FVLVIO CORNEO MARCHIONI.

Claudius Contulus, S. P.

Itto ad te, Fului Princeps, Trasymenum, Nuptiarum tuarum Vatem. meum, an tuum? tuum potius. nam amor in me tuus iubendo illum genuit; obseruantia in te mea parendo peperit. Vtinam, Trasymenus hic fictus Deus, inamoenus quidem, sed cordatus Augur, quæ tibi nunc, auspicando, ex animo canit: ea, verus Deorum Deus, tibi, Leonoræ vxori Principi, posterisque tuis, ex voto, fausto et fælici exitu concludat. Vale et me amplissimæ familiæ tuæ veterem clientem foue. Perusiæ VIII. Kal. *Aprilis.* CIↃ IↃ C X.

Xcipiens, Frigus fugientem Piscis aquosi
Dorso Aries Phœbum lanatâ pelle fouēdū;
Fœcūdasque Deo spargēs de vellere gēmas,
Flore maritabat nascentem prodigus annū.
Humida cum Senior Trasymenus stagna reliquit
Ima lacus, niueo velatus pectus amictu,
Rorantesque comas, viridi circundatus alga:
Exploraturus tacitis quæ senserat vndis,
Vera ne, sint Procerum Connubia sacra duorum:
Sub CORNV Armifera prudens vestigia pressit.
Qua super impendens Turris ferit ardua nubes,
CORNEA quam Proles spolijs onerauit, & armis:
CORNEA stirpe Ducum, qua non fœcundior vlla.
Stat coniuncta simul, Gens omnis lubrica circum,
Diuini factura senis mandata: sedile
Pars struit herbosum; frustra pars sedula lino
Membra studet siccare lacum sudantia viuum.
Exercet festiua choros pars altera lætos;
Et nunc se mergit, nunc imis tollitur vndis.
Conuenere etiam Satyri, Faunique propinquis
Montibus, vt Numen spectent, Nymphæque puellæ,
Quæ Clanim, Cainamque bibunt, Fluuiūque Quiritum
Sanguine iam mistum, Fluuium de sanguine dictum.
Quisque tulit secum longæuo munera Patri;

Floribus insertis calathos, & lacte coactos,
Et quos lanigeros dat fructus Phyllidis Arbos.
Ille autem medius muscosa sede verendus,
Multa reluctanti tacitus cum mente reuoluens,
Atq; animi dubius, curarum fluctuat æstu.
Cum procul auditur vento confusus, & vndis
Festinus per inane labor, strepitusque sonantum
Alarum: ignoti autores: nisi Numina falsi
Insoliti Pisces flammas sentire nocentes,
Terga foco, medicis vndis, afflata dedissent.
Sunt ambo pueri, peperit Dea Mater vtrumque
Alma Venus: fæcundus Hymen, blandusque Cupido:
Huic AEthnam Pharetra inclusam vomit: æmulus alter
Mitior at, dextram faculis ardentibus armat.
Nudus vterque genu', candenti in veste decorus,
Cui ludunt crocei per lactea colla capilli,
Cui variæ splendent alæ post terga nitentes.
Non secus, ac tergum blandę solet esse columbæ,
Cum trahit innumeros aduerso Sole colores.
Miratur, stupidusque manet Trasymenus; & inde
Quò celerent plumas, pueros petit anxius ore.
Qui labor hic tantus? quæ mentem cura fatigat
Improbuli? an Matrem fugitiui linquitis ægram,
Vt misera errando cogatur quærere natos?
Et forsan non digna pati? seque offerat vltro
Venalem, occulti sibi dum reddantur Amores?
Sed frons læta nimis, non hæc infanda minatur.
Gaudia quę fertis? vel quæ connubia, quæso,

Sudat

Sudat vterque? Senem ne me cæletis amicum.
Risit Amor, Fratrisque manum complexus eburnam;
O Pater, o Numen, nos huc conuenimus ambo,
Matre iubente, refert, peregrinus lætus vterque
Nuntius, vt flammas doctus lætere iugales,
Corda quibus Procerum succendimus alma duorum.
Heroum Proles, Augustæ FVLVIVS Vrbis
Splendor, quo nimium Gens CORNEA læta superbit
Principe; cuius Auos Cæsar decorauit, & auxit,
Romanoque Sacer fouit cum Patre Senatus:
Queis dedit æternos Virtus æterna triumphos:
Diues agris, armenta simul cui multa propinquis
Insultant campis, cuius te Rura coronant:
Connubio pulcram LEONORAM iunxit honesto.
Præclaro Procerum LEONORAM sanguine ductam
Hispano, MENDOZZA Domus quam protulit alta,
Assueta Heroes semper producere magnos.
Cui pueri verrunt piscantes æquora mille,
Humida cui siccant ad Solem retia mille,
AEquo vbi Parthenope Neptunum iure coërcet.
Quam gremio Charites LEONORAM aluere beato,
Quam docuit Syrēn, Venerem cui contulit omnem
Nostra Parens. Quantum o superat splendore puellas,
Quas diues pulcras, Sebetus diluit vndis!
Frons speciosa nitet, sunt aurea fila capilli,
Sunt duo vitales, ridentia lumina, Soles:
Alba ligustra genæ, roseo saturata colore:
Bella labella, Rosæ: Parium sunt bracchia marmor;

Nix alpina manus : me denique pectus Amorem
Spirat, ſed ſpirat caſtum me pectus Amorem.
Hæc Amor. at Senior diuo ſic rettulit ore.
Clarum a ſtirpe Genus, claris natalibus ortum
Iunxit Honeſtus Hymen, tædis illuſtribus vna.
Hæc bona ſperaui, & fælix modo viſa dederunt
Augurium menti: nam dum mea cærula luſtro
Attentus, nuper vicini littoris oram
Radens, à læua, ſcopuli de vertice duri,
Inſonuit nimium gratus mihi gutture Turtur,
Qui ſtantem ſociam inuitans, quaſi dicere viſus;
Dulcis Hymen, Hymenæe, Hymen, Hymeneæe venito.
Quin etiam ſiluaſque procul, colleſque notaui,
Vndique feſtiuas iactare ad ſydera voces.
At tu, qui ſolitus tædas nutrire maritas,
Pectora qui nexu ſtabili coniungis amantum,
Quique tuo graui das reddis libamine noctes;
Incipe, ſanctus Hymen, manſuro hæc tollere verſu
Vincula præſtantum Herôum; te præter, honores,
Deliciaſque tuas, rixas, grataſque repulſas;
Non eſt qui melius poſſit laudare canendo.
Incipe, nam facili ſemper tibi carmina curſu
Funduntur, fundiſque Fauos dum carmina fundis.
Incipe, num ſentis ſonus vt te inuitat aquarum?
Non hoc iſta, Pater, poſcit modo carmina tempus,
Subdit Hymen; vrgent nimium præcepta Parentis,
Quæ abſentes Nuptis nimium damnabit alumnos.
Atque equidem cupio noſtros celebrare Hymeneos

Ocia

Ocia si quando nobis meliora dabuntur.
Nunc decet ad sponsos celeres conuertere pennas.
Hæc ridens, vultuque nitens effatus; vterque
Ocyor & nimbis, & fulminis ocyor alis
Remigia alarum, Zephyris animata secundis
Explicat, in thalamos se libraturus amatos.
Aduocat ex templo cælatam gurgite plebem,
Cunctantique Deus pœnas minitatur acerbas.
Illa caput summis speculatrix fluctibus altum
Tollere vix audet, flammas experta priores.
Attamen imperio parens, quando omnia tuta
Vidit; certatim iussis elabitur vndis.
Connubiumque sacrum, pompasque ex ordine docta,
Principis & reditum, liquidis baccantia campis
Ingeminat festiua modis certamina miris.
Et cauda exiliens Trasymenum ad sydera tollit:
Non aliter lætata phalanx, post prælia Regem
Victorem circumstat Apum numerosa; suoq;
Agglomerata Duci, nitidis circumstrepit alis,
Et castra, & cælum victrici murmure complet.
Piscibus ast vbi parta quies, pax fluctibus orta:
Gaudia rore genas testanti sparsit oborto
Grandæuus Pater; ac circum ter lumina torquens:
Incipit imbutus phœbæo Numine pectus
Has Diuus Diuo plenus diffundere voces.
Quæ ventura sacræ spirant præsagia voces.
In stygios remeate lacus, iam cedite pestes
Ira, Furor, Rabies, nostris decedite ab oris
Exeat

Exeat Alecto furijs comitata nefandis,
Anguineas impexa comas, ODIIque rebellis
Terga catenatis manibus ludibria flagris
Verberet igniuomis, Cæli raptumque sereno
Præcipitet flammis materna nocte vorandum.
Tu quoque quid cessas, monstrum crudele Megera?
Corripe furtiuam, pacatis eripe campis,
INVIDIAM, ac retro diuulsis crinibus actæ
Inijce vincla gulæ, sæuis innexa colubris.
Stringe reluctantem, Cocyto redde petenti:
Tartareis vt viuat non moritura sepulcris.
 Ocia iam redeant, redeant Virtutis amores,
Alba Fides, niuei Mores, Concordia læta,
Pax semper dilecta probis: licet omne pererret,
Amoto pastore pecus; nec claudere custos
Sedibus errantes studeat præsepibus hædos,
Afferet insidias nullas prædator ouili,
Vmbratura gregem ramis iam CORNVS amicis.
Belligerasque comas renouat dum CORNVS auitas,
Victorique parant Lauri dum serta sequaces;
FVLVIVS adnexus LEONORAE viuat in æuum,
Et gemini viuant coniuncti pectore in vno.
Sic scopulis muscus, conchis sic purpura viuit,
Sic Mergus iunctus crocitanti viuit amatæ.
Hinc Genus Heroum, Magnorum hinc alta parentum,
Progenies veniet, claro de semine ducta.
Acta nec adspexit, nec talem serior ætas
Adspiciet sobolem (verum si Numina cernunt)

Quæ

Quæ iaculare feras, nitida certare palestra,
Flectere equos cursu, doctas seu Palladis artes,
Seu Martis melius queat exercere labores.
Illustres Animæ, natæ melioribus annis,
Tollere in immensum certabunt Nomen Auorum,
Dum referent Matrem forma, dum pectore Patrem.
Ite leues Fauni, Satyri simul ite fugaces;
Sternite iter violis, manibus date lilia plenis,
Quo Decus Armorum, Nemorum quo Terror, anhelo
FVLVIVS ibit equo:ipse dari hunc sibi mādat honorem:
En montes, siluasque suas, en rura reuisit,
Illustri pompa, fælici Coniuge lætus.
Vos quoque quid statis, siluestria Numina, Nymphæ?
Accelerate gradum, castis occurrite tædis
Dum noua nupta venit:ducant Charitesque, Leporesque
Interea in gyrum choreas, Risusque, Iocique.
Carpite purpureos flores, viuosque amaranthos,
Pallentes violas. Necte, LEONORA, pudebit
Flore sinus, crinesque tuos circundare odoro.
Cingula nam gemmis variata, monilia, inaurem,
(Aure, sinuque stupente)genas nuptura pudicas,
Flammea(natiuo multum obluctante Pudore)
Coralium, Electrumque tibi, iam munera, ab imo
Vestra Thetis quæsita mari, patriusque tulerunt
Diues ab auriferis dimissus Iberus arenis.
Nostra autem varios Nympharum rustica flores
Turba dabit, tenuis pauper turba incola ruris;
Vt tua connectas, pulcherrima NEPTVNINE,

Tempora,

Tempora, ſtelliferis mox innectenda coronis.
Donec Mergus aquas, littus dùm puppis amabit,
In mea dum celeres labentur cærula riui,
AEterna noſtro reſonabunt littore laude,
Et MENDOZZA, tuũ Decus, & tua, Nomina, CORNVS.
Vos, Superi, interea thalamos ſeruate beatos
Amborum, & vitam longùm producite in æuum,
Vt videant auctos digna ſe prole, Parentes,
Et viuant Nati, viuo cum Patre, triumphis.
Dixerat. intonuit læuum: micat ignibus æther,
Augurium firmante Deo, qui temperat orbem.
Inde ſui cupidus repetit penetralia regni,
Quem famula inſequitur promptis Gens vda lacertis.
Excipiunt Numen, diuiſi in mœnia fluctus;
Dulcia laturum ſquamoſæ gaudia Plebi.
AVGVR & in liquidas cedens euanuit vndas.

Finis.